

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 35 (629)

Субота, 21 снежня 1985 г.

Газета заснавана ў верасні
1969 года. Выходзіць
раз у тыдзень

Цана 2 кап

3 вечара працоўнай славы

ДАРОГІ РАМАНТЫКІ

Для студэнтаў нашай ВНУ гэтыя дарогі пачыналіся 22 гады назад з неасвоенай і неабжытай яшчэ казахстанскай паліны. Ужо адышла ў гісторыю паліная эпапея, але яна дала магутныя парасткі дрэву энтузіязму і рамантыкі неспакойнага студэнцкага племені, якое працягвае зелянець. З вуліцы, названай Мінскай, якую пабудавалі ў адным з пасёлкаў Уральскай вобласці 106 выхаванцаў Гомельскага педагогічнага інстытута імя В. П. Чкалава, пачаўся слаўны працоўны летапіс вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларуская Палесся.

Першы атрад камуністычнай працы, першыя атрады механізатараў, жывёлаводаў, медысцёр... Усе яны ўзніклі ўпершыню ў гісторыі СВА менавіта ў нашай ВНУ, што глыбока сімвалічна. Прыняўшы астафету рамантыкі, выдатных спраў ад перапачаліннікаў, ініцыятары ўсё новых і новых напрамкаў у студэнцкім патрыятычным руху на працягу васьмі гадоў дзесяцігоддзяў ясуць яе з гонарам! Аб гэтым сведчыць высокая ацэнка значных здабыткаў удзельнікаў студэнцкіх працоўных семестраў ГДУ — прысуджэнне яму Памятнага сцяга ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР за шматгадовы актыўны ўдзел у будаўніцтве і мелірацыі зямель, неаднаразова перамогі ў сацыялістычным спартакіядзе сярод зводных СВА ВНУ вобласці, рэспублікі.

Працоўны семестр—85, які праходзіў пад знакам 40-год-

дзя слаўнай Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне і дастойнай сустрэчы XXVII з'езда КПСС, не стаў выключэннем. Зноў атрымана працоўная перамога — байцамі зводнага атрада ГДУ асвоена звыш 900 тысяч рублёў капіталыных укладанняў, за дні ударнай працы і за ганаровых байцоў у грамадскія фонды пералічана 26832 рублі.

Чарговы працоўны семестр вытрыманы студэнтамі ўніверсітэта на «выдатна». Аб гэтым гаварылася на вечары працоўнай славы, які адбыўся ў мінулыя суботу ў актавай зале ГДУ. Цэлыя словы ў адрас байцоў студэнцкіх атрадаў, якія выйшлі пераможцамі сацыялістычнага спаборніцтва, гучалі ў дакладзе намесніка сакратара камітэта камсамола ўніверсітэта А. Шалдуковай, выступленні прарэктара па вачованаму навучэнню Л. Н. Сечкі. Сваймі ўстановамі аб ударнай працы байцоў дзяліліся камандзіры і камісары атрадаў розных напрамкаў: Ларыса Чуракова, Ірына Бусел, Наталля Мачульская. Аб незабытых днях першага будаўніцтва на даліне расказаў былы яго камандзір, дацэнт кафедры эканамікі працы М. У. Акулці. Высокую ацэнку рабоце зводнага СА ГДУ ў мінулым працоўным семестры даў у сваім выступленні на вечары камісар абласнога штаба студэнцкіх будаўнічых атрадаў І. Ф. Застанкевіч.

Як ніколі раней, стаў плённы працоўны семестр—85 для

студэнтаў бялагічнага факультэта. Упершыню на бягаку былі створаны камуністычны атрад імя А. С. Макаранкі, байцы якога працавалі ў Гомельскім доме дзіцяці, выйшлі пераможцамі сярод атрадаў універсітэта будаўнічага і небудуўнічага напрамкаў адпаведна СА «Памяць» і атрад імя Міхаіла Мароза. Факультэту прысуджана першае месца ва ўніверсітэце па выніках працоўнага лета—85. Ва ўрачыстай абстаноўцы на вечары Л. Н. Сечкі ўрачыста пераходны Чырвоны сцяг ГДУ дэкану бягака С. Ф. Аleshку.

Дэкану эканамічнага факультэта У. Д. Аршчанку былі ўрачыста ганарова грамата і пераходны вымпел за другое месца, занятае эканомікам у сацыялістычным спаборніцтве СА ГДУ. Ганаровы граматы і пераходнага вымпела ўдастоены таксама фізічны факультэт за 3-е месца. Іх прыняў намеснік дэкана фізафа І. В. Семчанка.

Ганаровы граматы былі ўрачыста камандзірам і камісарам атрадаў-пераможцаў: «Эканаміст», «Сірыус» (эканомік), «Крышталь», «Волат» (фізік) факультэта, «Памяць» і імя Міхаіла Мароза (бягак).

Вялікая група актывістаў будаўнічага руху атрымала на вечары памятнае падарункі.

..Нуды б ні прывялі дарогі рамантыкі байцоў студэнцкіх атрадаў ГДУ наступным летах, усюды юнакі і дзяўчаткі змогуць паказаць у чарговы раз сваё працалюбства і майстарства.

Т. ДУБЯК.

Фота Н. Кір'янавай.

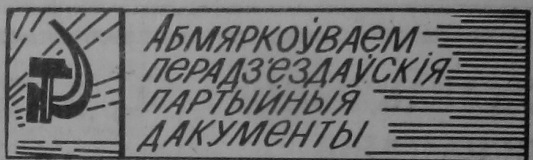
На здымку: група актывістаў студэнцкага патрыятычнага руху ўніверсітэта (у першым радзе злева направа) Алена Пашукевіч, Тацяна Шапавалова — камісар і камандзір атрада імя Міхаіла Мароза бялагічнага факультэта, які заняў 3-е месца ва ўніверсітэце сярод СА небудуўнічага напрамку; Алена Аўдасова — сакратар камсамольскага бюро бягака, камісар макаранкаўскага атрада; у другім радзе: Юрыя Тарасенка — камандзір атрада «Эканаміст»; Генадзь Кавалёў, Ігар Дзідкоўскі —

адпаведна камандзір і баец атрада «Памяць» (бягак), заняўшага 3-е месца ў ГДУ сярод СА будаўнічага напрамку; Віктар Шведцаў — камандзір макаранкаўскага атрада, студэнт 5-га курса матэматычнага факультэта; Сяргей Фядосенка — камандзір Рэчыцкага занальнага штаба СВА, намеснік начальніка штаба працоўных спраў ГДУ, студэнт 3-га курса гістфіза.

цікавых людзях, якія сталі героямі яго матэрыялаў.

Сустрэча дапамагла слухачам ФГП «азіркуць» у творчую лабараторыю журналіста, даведацца шмат цікавага аб людзях, якія гатовы «строць стожы шпаты, трое суток не спаць рада нескількіх строчек в газете».

Т. НИКАЛАЕВА.

АБМЯРКОЎВАЕМ
ПЕРАДЗЕДАЎСКІЯ
ПАРТЫЙНЫЯ
ДАКУМЕНТЫ

ПА-ДЗЕЛАВОМУ

Крыху больш двух месяцаў засталася да дня адкрыцця чарговага XXVII з'езда КПСС. На ім будуць прыняты дакументы велзарнага гістарычнага значэння. Іх праекты цяпер знаходзяцца ў цэнтры ўвагі камуністаў, усіх працоўных краіны. Ва ўсіх калектывах працягваецца іх ажыўленне, дзелавое абмеркаванне.

У партгрупках, на сходах партарганізацый структурных падраздзяленняў, агульнаўніверсітэцкай канферэнцыі выкладчыкаў і супрацоўнікаў ГДУ было ўнесена шмат прапаноў, дапаўненняў і заўваг у праекты Асноўных напрамкаў эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1986—1990 гады і на перыяд да 2000 года, новай рэдакцыі Праграмы КПСС, Статута КПСС з прапаноўваемымі змяненнямі.

На бялагічным факультэце асабліва ўвага ўдзялялася пытанню аховы навакольнага асяроддзя. Так, асістэнт кафедры залоріі і аховы прыроды В. М. Верамееў прапанаваў у раздзеле XI Асноўных напрамкаў запісаць: «Узмацніць адказнасць грамадзян за парушэнне правіл пал'вання і рыбаловства. За парушэнне закона аб ахо-

ве прыроды і забруджванне навакольнага асяроддзя павысіць персанальную адказнасць кіруючых работнікаў». Да гэтага ж раздзела сваё дапаўненне ўнесла і дацэнт названай кафедры І. Ф. Расашка. Яна лічыць неабходным «узмацніць работу па экалагічнаму выхаванню ва ўсіх званнях сярэдняй і вышэйшай адукацыі».

Адна з галоўных мэт Камуністычнай партыі і Саветаў урада ў бліжэйшай будучыні — забяспечыць усіх саветкіх людзей добраўпарадкаваным жыллем. Аднак, як выказвае сваё меркаванне кандыдат эканамічных навук А. І. Окрут з кафедры палітэканоміі, у сувязі са змяненнем складу сем'яў маюць месца выпадкі вынарыстання жыллёвай плошчы звыш устаноўленых норм. Нярэдна яе здаюць у арэнду або выкарыстоўваюць не па прамоу назначэнню. А. І. Окрут прапанаваў у X раздзеле Асноўных напрамкаў запісаць: «Павялічыць будаўніцтва жылых дамоў па новых эканамічных тыхавых праектах з палепшанай плаіроўкай кватэр. Упарадкаваць выкарыстанне грамадскага жыллёвага фонду ў адпаведнасці з устаноўленымі нарматывамі».

ШЫРОКІЯ ПЕРСПЕКТЫВЫ

На апошнім пасяджэнні кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства быў абмеркаваны праект Асноўных напрамкаў эканамічнага і сацыяльнага развіцця СССР на 1986—1990 гады і на перыяд да 2000 года. Загадчык кафедры прафесар П. У. Сцяцюк, дацэнты М. Ф. Гуліцкі, У. І. Коваль і аўтар гэтых радкоў падкрэслівалі ў сваіх выступленнях, што для эфектыўнага выканання тых вялікіх задач, якія ставяць перад намі Камуністычная партыя, перацаровае значэнне надаецца палітычнай арганізацыі навуковых даследаванняў, умацаванню дысцыпліны і адказнасці на ўсіх участках працоўнай і выхаваўчай дзейнасці кожнага з нас, усямернаму развіццю творчай ініцыятывы.

У праекце Асноўных напрамкаў падкрэслена неабходнасць сувязі ВНУ з вядучымі навуковымі цэнтрамі краіны. На працягу апошніх гадоў калектыв нашай кафедры падтрымлівае разнастайныя формы супрацоўніцтва з вучонымі інстытутамі мовазнаўства імя Я. Коласа АН БССР. Так, на апошняй сустрэчы з загадчыкам сектара рускай мовы гэтага інстытута доктарам філалагічных навук А. М. Булькам і старшым навуковым супрацоўнікам, вучоным сакратаром Тэрміналагічнай камісіі АН БССР кандыдатам філалагічных навук Л. А. Антанюк актывна абмяркоўваліся планы сумесных навуковых даследаванняў на XII пяцігодку і на перыяд да 2000 года.

Кафедра плануе ў 1987 годзе выпуск у выдавецтве «Універсітэцкае», «Руска-беларускага слоўніка лінгвістычных тэрмінаў» (дапамож-

нік для настаўнікаў). У наступнай пяцігодцы кафедрай і Інстытутам мовазнаўства будуць падрыхтаваны «Дрэвацінны руска-беларускі слоўнік», «Дыферэнцыяльны руска-беларускі слоўнік». Загадчык кафедры прафесар П. У. Сцяцюк прымае ўдзел у падрыхтоўцы «Слоўніка мовы Якуба Коласа», у выданні «Этымалагічнага слоўніка беларускай мовы», у выпуску манарграфіі «Супастаўляльнае вызучэнне рускай і беларускай моў». На перыяд з 1986 года па 1990 года запланавана абарона 7 кандыдацкіх дысертацый асістэнтамі А. І. Пімавічэнка, Л. А. Клімковіч, А. Ф. Рогольвым, А. В. Уласавым, І. І. Кобыш, В. А. Капыткам і аўтарам гэтых радкоў.

Дацэнт Л. Р. Яцкевіч падрыхтавала ўжо доктарскую дысертацыю, тэкст якой абмеркаваны на кафедры і прызнаны ў цэлым закончаным даследаваннем. Кафедра мае ўсе падставы лічыць магчымай абарону доктарскай дысертацыі дацэнтам Л. Р. Яцкевіч у XII пяцігодку. У 1987—1988 г.г. плануецца выхад яе манарграфіі «Метады даследавання мовы».

Паспяховае вырашэнне ўсіх названых задач перспектыўнага развіцця кафедры ў бліжэйшай будучыні і на больш працяглы перыяд патрабуе поўнай самаадцажнасці выкладчыка і супрацоўніка, высокай арганізаванасці і творчых намаганняў. На гэта нас нацэляваюць перададзеныя партыйныя дакументы.

П. ЧАЙКУН,
асістэнт кафедры рускага,
агульнага і славянскага
мовазнаўства.

СУСТРЭЧА С ЖУРНАЛІСТАМ

Праграма заняткаў аддзялення журналістыкі ФГП прадугледжвае як лекцыі і семінарыяныя заняткі, так і сустрэчы з вядучымі журналістамі рэспубліканскага і абласнога друку, тэлебачання і радыёвяшчання. На чарговых занятках слуша-

чоў гэтага аддзялення адбылася адна з такіх першых сустрэч. Госцем студэнтаў быў уласны карэспандэнт газеты «Советская Белоруссия» па Гомельскай вобласці Аляксандр Іванавіч Гагоўчэц. Ён расказаў аб спецыфіцы работы журналіста,

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканат матэматычнага факультэта, кафедра матэматычных праблем кіравання гарача віншуюць

стажара навуковага супрацоўніка НДІ сістэмнага праграмавання КАРАТКЕВІЧА Уладзіміра Апанасавіча з паспяховай абаронай дысертацыі па атрыманні вучонай ступені кандыдата фізіка-матэматычных навук.

Лекцыйная прапаганда

УКАРАНЯЕЦЦА ПЕРАДАВЫ ВОПЫТ

У Цэнтральным раёне нашага горада, як і ва ўсёй вобласці, праходзіць перабудова лекцыйнай прапаганды па вопыту Харкаўскай партыйнай арганізацыі. Гэта дазволіць зрабіць яе больш канкрэтнай, паслядоўнай, сістэмнай, палепшыць партыйнае кіраўніцтва працэсам лекцыйнай прапаганды. Будуць паўней ахоплівацца ёй не толькі вялікія, але і малалікія працоўныя калектывы.

Праблемай і задачам, звязаным з перабудовай лекцыйнай прапаганды, быў прысвечаны раённы семінар яе арганізатараў. Ён праходзіў на Гомельскім аўтарамонтным заводзе.

З дакладам «Узмацненне партыйнага кіраўніцтва лекцыйнай прапагандай — важнейшы фактар павышэння яе эфектыўнасці» выступіў сакратар Цэнтральнага РК КПС В. І. Чэпелаў.

Работу абласной арганізацыі таварыства «Веды» па паліпавышэнню якасці лекцый, чытаемых у працоўных калектывах, прааналізаваў у сваім выступленні намеснік старшыні яе праўлення В. Е. Жукавец.

Вопытам планавання і арганізацыі лекцый у жаночых і малалікіх калектывах, уліку іх спецыфічных запытанняў і інтарэсаў падылілася сакратар парткома вытворчага швейнага аб'яднання «Камітэрн» М. К. Куляба.

Цікавае паведамленне зрабіў сакратар партбюро аўтарамонтнага заводу М. М. Дубоў. Тут створаны і дзейнічае першы ў горадзе кабінет лекцыйнай прапаганды, дзе канцэнтруюцца метадычныя і інфармацыйныя матэрыялы для лектараў пярвічнай арганізацыі таварыства «Веды», сродкі нагляднай агітацыі, разнастайныя тэхнічныя дапаможнікі. У інфармацыйных фондах сабраны і багаты матэрыял аб гісторыі завода, яго дасягненнях і праблемах, аб людзях, чыёй працай сёння ганарыцца калектыв. Кабінет — добры памочнік партыйнай арганізацыі завода ў справе паліпавышэння не толькі лекцыйнай, але і ўсёй ідэйна-выхаваўчай работы.

На семінары аб дзейнасці партыйных арганізацый па ўдасканальванні лекцыйнай прапаганды расказаў старшыня пярвічнай арганізацыі таварыства «Веды» вытворчага аб'яднання «Праца» Я. П. Хайкін і арганізатар лекцыйнай прапаганды завода вымаральных прыбораў М. М. Ведмайдзенка.

З вялікай цікавасцю прайшла гутарка «Лектары за круглым сталом».

С. ВАДРУНОЎ,

Інструктар адрэса прапаганды і агітацыі Цэнтральнага РК КПС.

ЦЯПЕР, калі вырашаюцца адказныя задачы камуністычнага будаўніцтва, значна вырас узорны адукаванасці, інфармаванасці і культуры савецкіх людзей, лекцыйная прапаганда стала важнейшым участкам партыйнай работы. Выступленне лектара ў аўдыторыі — справа вялікай палітычнай важнасці. У ацэнцы яе вынікау на першы план аб'ектыўна вылучаюцца якасныя паказчыкі.

Вялікая адказнасць кладзецца на самога лектара. Яго выступленне ў аўдыторыі патрабуе ґрунтоўнай навуковай і метадычнай падрыхтоўкі, высокай культуры, бескампраміснасці ў пытаннях ідэалагічнага супрацьборства. Такія якасці, як вядома, не прыходзяць самі сабой. Яны набываюцца ў працэсе самаадукацыі і самавыхавання лектара, у выніку сістэматычнай, добра арганізаванай метадычнай работы.

Праведзеная ў нашым універсітэце атэстацыя лектарскіх кадраў з мэтай паліпавышэння іх якаснага саставу паказала, што партком, партыйны бюро факультэтаў і бюро пярвічных арганізацый таварыства «Веды» удзяляюць належную ўвагу якаснай і метадычнай падрыхтоўцы лектараў. Атэстацыя стала адной з форм перабудовы ўсёй сістэмы лекцыйнай работы ва ўніверсітэце. Актыўнае далучэнне ўніверсітэцкіх лектараў у лекцыйную дзейнасць з'яўляецца гарантыяй высокай якасці і эфектыўнасці прапаганды.

Змест чытаемых лекцый у немалой ступені вызначаецца іх тэматычнай накіраванасцю. Сёння вельмі важным з'яўляецца асветленне актуальных пытанняў эканамічнай палітыкі КПСС, рацыянальнага выкарыстання рэсурсаў, эканоміі і беражлівасці. Па гэтых праблемах у 1984 годзе было прачытана 1013 лекцый, а сёлета — яшчэ больш.

Наша арганізацыя аб'ядноўвае выдатныя кадры лектараў-эканамістаў. Яны валодаюць багатым арсеналам сродкаў, з дапамогай якіх ідэі марксізму-ленінізму, асновы палажэнні эканамічнай тэорыі і палітыкі КПСС становяцца здабыткам працоўных. Вялікую цікавасць у слухачоў выклікаюць лекцыі доктара эканамічных навук, прафесара М. В. Навучыцеля, прафесара У. Д. Аршчанкі. Яны заўсёды актуальныя, глыбокія па зместу, пераканальныя па доказнасці. Адказы на пытанні слухачоў — сведчанне добрага ведання лектарамі эканамічнай палітыкі партыі, перспектыву развіцця эканомікі краіны. Вялікую папулярнасць у працоўных заваявалі лекцыі кандыдатаў навук, дацэнтаў У. Ф. Вондарова, Г. Д. Ветлугаева, Н. П. Пухавай, Т. А. Мальгіной, У. І. Бобрыка, А. І. Канаўшчыка, В. І. Врублеўскага, І. П. Травушскага, Т. Д. Трацэўскай і інш. Сур'ёзны творчы талент, добрае валоданне мето-

дычнай публічнага выступлення дазваляюць ім самай складанай пытанні даносіць да слухачоў свабодна і даходліва. Яны імкнуцца на шырокім фактычным матэрыяле гаспадарчага жыцця краіны і рэспублікі, на дакументах партыі і ўрада прааналізаваць канкрэтныя шляхі павышэння прадукцыйнасці працы, рост эфектыўнасці вытворчасці.

Сіламі лектараў-эканамістаў у сямі раёнах Гомельшчыны чытаюцца цыклы лекцый: «Беражлівасць — рэса камуністычная», «Эканомію — інтэнсіўнае развіццё, высокую арганізаванасць і дысцыпліну працы», «Эканамічны эксперымент: пашырэнне правоў прадпрыемстваў і ўзмацненне іх адказнасці за вынікі работы».

ЗА ЯКАСЦЬ І ЭФЕКТАВНАСЦЬ

Партыйны камітэт і праўленне таварыства «Веды» ГДУ ўзмацнілі работу па крытыцы і выкрыццю буржуазнай ідэалогіі. Лектары — выкладчыкі ўніверсітэта — уваходзяць у склад лектарскіх груп абласнога, гарадскога і Цэнтральнага раённага камітэтаў партыі, у навукова-метадычны савет па контрпрапагандзе пры праўленні абласной арганізацыі таварыства «Веды». У 1984 годзе па контрпрапагандыскай тэматыцы было прачытана 700 лекцый, з іх 70% — лектарамі абласнога і раённага звяна, а сёлета 805 лекцый. Вядучае месца займаюць лекцыі, у якіх аргументавана і доказна растлумачваюцца перавагі развіцця сацыялізму, сутнасць савецкага ладу жыцця, ленынскай нацыянальнай палітыкі, выкрываюцца мэты, класавая прырода буржуазнай ідэалогіі, буржуазнага нацыяналізму. Шмат чытаецца лекцый на такія тэмы, як «Два светы — два лады жыцця», «Ідэалагічная барацьба і моладзь», «Ідэалагічная барацьба і культура», «Рэлігія і сучасная ідэалагічная барацьба», «Мараль камуністычная і мараль рэлігійная: чаму яны вучаць?»

Для працоўных горада і вобласці чытаюцца цыклы лекцый «Мастацтва і чалавек у сучасным свеце», «Патрэбы і лад жыцця развіцця сацыялізма», «Ідэалагічная барацьба і сучаснасць», «Атэізм, мараль, рэлігія ў сучаснай барацьбе ідэй». У слухачоў заўсёды выклікаюць цікавасць зместовыя лекцыі доктараў філасофскіх навук, прафесараў У. М. Калмыкова,

М. І. Рубцова, кандыдатаў філасофскіх навук А. П. Касьяненкі, А. П. Смолінай, Т. П. Гаранінай, Я. В. Ярэшова-Мазурава, А. А. Фясюкова, кандыдатаў гістарычных навук В. У. Матусевіча, І. В. Нямякевіча, Я. А. Семеўчыка і інш. Лектары абласнога і раённага звяна рэгулярна выступаюць на курсах прапагандыстаў на п'яцінах ідэалагічнай барацьбы, з'яўляюцца кіраўнікамі раённых семінараў.

У лекцыйнай прапагандзе неабходная ўвага надаецца знешнепалітычнай дзейнасці КПСС і Савецкай дзяржавы. Па гэтай праблематыцы чытаюцца цыклы лекцый «Знешняя палітыка КПСС — палітыка міру і супрацоўніцтва», «Сусветны рэвалюцыйны працэс на сучасным этапе». У лекцыях А. П. Мяшчэрскага, Р. Р. Лазько, В. Ф. Маслоўскага, А. С. Кузьміча глыбока і пераканальна раскрытае міралаюбывы характар савецкай знешняй палітыкі, адлюстроўваецца агульнасць караняных інтарэсаў савецкага народа і працоўных братніх краін у барацьбе супраць імперыялізму, за мір, дэмакратыю і сацыяльную незалежнасць і прагрэс, выкрываецца агрэсіўны курс амерыканскага імперыялізму і яго саюзнікаў.

Мэтанакіраваная работа па паліпавышэнню якасці лекцыйнай прапаганды, эфектыўнаму выкарыстанню найбольш дзейных яе форм дазволіла пераадолець пэўную яе абмежаванасць, якая была характэрна для асобных пярвічных арганізацый. Тэматыка лекцыйнай прапаганды стала больш актуальнай, цясней уязваецца з практычнымі задачамі, якія вырашаюцца працоўнымі калектывамі.

Галоўная мэта перабудовы лекцыйнай прапаганды — няўхільнае павышэнне яе якасці, адпрацоўка механізма яе ўдасканальвання, ўзмацненне дзейнасці і эфектыўнасці — вырашаецца ў нашых пярвічных арганізацыях таварыства «Веды» з вялікімі цяжкасцямі. Яшчэ нярэдка назіраецца самацэннае і арганізацыйна лекцыйнай прапаганды, бюро пярвічных арганізацый недастаткова зьяўляюцца праслухоўваннем і рэцэнзаваннем лекцый, мала ўдзяляюць увагі дыферэнцыраванаму падыходу ў рабоце з кожным лектарам, вызначэнню рэзерву лектарскіх кадраў.

Нывырашаных пытанняў яшчэ няма. Партыйны камітэт, пярвічныя арганізацыі таварыства «Веды» ўніверсітэта, выкарыстоўваючы накоплены вопыт, пераймаючы ўсё лепшае, што ёсць у іншых, прыкладуць усе намаганні для ўхвалення ўсёго ўстаўрэжанага, коснага і шаблоннага, будуць надаваць лекцыйнай прапагандзе канкрэтнасць, дзелавітасць і наступальнасць.

В. СТАРАКОЖАВА,
адказны сакратар таварыства «Веды» ГДУ, член парткома.

Студэнты-эканамісты — школе

З ЭВМ — НА «ТЫ»

ПА ІНІЦЫЯТЫВЕ камітэта камсамола, савета маладых вучоных і спецыялістаў эканамічнага факультэта створан педагагічны атрад, у які ўваходзяць студэнты 3-га курса спецыяльнасці «Арганізацыя механізаванай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі». Камандзірам атрада выбрана студэнтка гр. 0-31 Ірына Субоціна.

Мэта педатрада — азнаёміць далажнікам у больш глыбокім авалодванні курсам «Асновы інфарматыкі і вылічальнай тэхнікі», у вывучэнні канкрэтных моў праграмавання і розных сродкаў вылічальнай тэхнікі — ЭВМ трыяга пакалення, міні- і мікра-ЭВМ і іх выкарыстанні ў вучэбным працэсе і для рашэння канкрэтных задач апрацоўкі інфармацыі, знаёмства з вылічальнай тэхнічнай факультэта і ўніверсітэта, праводзімымі на эканомфаку навукова-даследчымі работамі.

Аб'ектам дзейнасці педатрада з'яўляецца вучэбна-вы-

творчы камбінат № 1 г. Гомеля. Дырэктар ВВК пазнаёміў студэнтаў з гісторыяй камбіната, якому ў гэтым годзе споўнілася 10 гадоў, са спецыяльнасцямі, якія вывучаюць школьнікі, з асновамі прэжымі, кабінетамі і службамі камбіната, з вылічальнай тэхнікай, на якой працуюць школьнікі. Вучэбны камбінат аснашчаны перасанальнымі камп'ютарамі «Агат», прыстасаванымі падрыхтоўкі даных на магнітнай стужцы. Плануецца тут і выкарыстанне міні-ЭВМ тыпу СМ-4.

Члены педагагічнага атрада пазнаёміліся з майстрамі вытворчага навування і выкладчыкамі, якія рыхтуюць школьнікаў па спецыяльнасці аператар ЭВМ (амаль усе яны выпускнікі эканомфака ГДУ спецыяльнасці АМАЭІ), з праграмай курса «Асновы інфарматыкі і вылічальнай тэхнікі», з задачамі па апрацоўцы інфармацыі аб дзейнасці камбіната і па выкарыстанні ЭВМ у вучэбным працэсе, сустрэліся са школь-

нікамі. Гэта дазволіла вызначыць асноўныя тэмы індывідуальных заданняў з групам навуцэнцаў, якія ўключаюць напісанне спецыяльнага дыялогу для аўтаматызаваных навуцаючых сістэм па школьных курсах, апрацоўку інфармацыі аб кантынгентце вучняў і атрыманне статыстыкі аб вучэбным працэсе, апрацоўку анкет і г. д. Гэтая работа дапаможа не толькі школе, яна карысная і для саміх студэнтаў, таму што дае ім магчымасць больш глыбока авалодваць абранай спецыяльнасцю і атрымаць практычныя навыкі выкарыстання вылічальнай тэхнікі.

Л. МАЗАЛЯКА, старшыня савета маладых вучоных і спецыялістаў эканамічнага факультэта, асістэнт кафедры АМАЭІ, кандыдат эканамічных навук.
В. КЛЫПА, адказная за работу педатрада, асістэнт кафедры АМАЭІ, кандыдат эканамічных навук.

НА ЗДЫМКУ: кандыдат эканамічных навук В. У. Клыпа вядзе дзелавую гульню «Заказ на матэрыялы» на мікра-ЭВМ «Электроніка-60» са школьнікамі СШ № 47 г. Гомеля ў адной з лабараторый эканамічнага факультэта.

Фота Н. Кір'янавай.

Літаратурны календар

ПОЛЫМЯ, ЗАПАЛЕНАЕ РЭВАЛЮЦЫЯЙ

Да 80-годдзя з дня нараджэння Г. І. Серабраковай

Надаўна па цэнтральнаму тэлебачанню дэманстравалася мастацкі фільм «Год, як жыццё», сцэнарый якога быў напісаны савецкай пісьменніцай Галіяй Іосіфаўнай Серабраковай на матэрыялах яе трылогіі «Праметэй» — першага ў савецкай літаратуры твора пра Карла Маркса. Памятаючы горкаўскія словы: «...трэба так пісаць пра Маркса і Леніна, каб за мармурам памяткаў ва ўсёй велічы пасталі жывыя людзі», пісьменніца здолела паказаць жыццё Маркса як нястомную тытанічную працу, перадаць рэвалюцыйную страпаснасць, аптымізм геналяўнага мысліцеля і разам з тым — жывыя рысы

пралетарскага рэвалюцыянера: Маркс і Энгельс у іх бяспрыкладнай дружбе, Маркс і яго жонка Жэнні, іх пранесенае праз усё жыццё каханне, Маркс і дзеці...

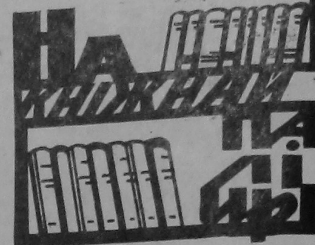
Г. І. Серабракова нарадзілася ў сям'і прафесіянальных рэвалюцыянераў. З 14 гадоў, калі ў нагруднай кішэні гімнасцёркі ўжо ляжала тоненькая кніжачка члена РКП(б), яна — на прарэднім краі грамадзянскай вайны. Лёс маладой камуністкай быў такім жа цяжкім, як і шчаслівым. Яна бачыла і слухала У. І. Леніна, сустракалася з М. Горкім, В. Шуў, Р. Раланам, размаўляла з Н. К. Крупскай, Д. І. Ульянавым, К.

Цэткім, Ф. Э. Дзяржынскім, М. В. Фрунзе. З таго часу і на усё жыццё цікавілася да людзей герайчнага лёсу становіцца для Серабраковай пераважнаючай. І мала сказаць: пісьменніца была сведкай вялікіх гістарычных здзяйсненняў. Яна была іх удзельніцай. Не выпадкова ў аповесці «Адня з вас», якая носіць аўтабіяграфічны характар, прагучаць словы: «Мы сведкі, мы не толькі гледачы — мы творцы. Я нарадзілася ў лепшыя дні Зямлі...».

Першай кнігай, якая дала Серабраковай імя пісьменніцы, стаў зборнік «Жанчыны эпохі французскай рэвалюцыі». Апублікаваная звыш ялізі з палавінай дзесяцігоддзяў назад (кніга адрэзана была перакладзена на 8 моў), яна і сёння захавала асаблівую чытальніцкую цікавасць. Менавіта гэтая работа, якая патрабавала вялікага прафесіянальнага вопыту, стала пачаткам таго самага «дзёрэка задуманага цыкла кніг» аб заснавальніках наву-

ковага камунізму. Летнім днём 1932 года па вузкіх гарбатых вуліцах Трыра ішла маладая жанчына. Тут нарадзіўся К. Маркс. Шэры туманы Лондан. Пяты стол направа ад уваходу ў чытальні Брытанскага музея. Тут ён часта працаваў. «Адчайная думка напісача раман пра Маркса і Энгельса», па прызначэнню аўтара, стала ўмацоўвачка ў ёй пасля сустрэч з рабочымі, якія ведалі Энгельса, і дачкой Маркса — Элеанорай. Любога чытача, знаёмага з трылогіяй, уражвае творчая смеласць пісьменніцы, з якой узялася яна за складаную, палітычна адказную тэму. Усведамленне складанасці прынятых на сябе абавязанасцей прымушала быць вельмі дакладнай. І таму майстэрства мастака са здзіўляючым дарам адгавявала неляючому папярэдняму карпатліва праца гісторыі, доўга і страннае вывучэнне архіўных дакументаў, пісьмаў, мемуараў. Вернасьць тэме гісторыі Г. І. Серабракова захавала на працягу ўсёй сваёй творчасці. І з кім бы ні гаварыла пісьменніца, аб чым бы ні пісала, заўсёды, усюды ў сэрцы яе было полымія, запаленае рэвалюцыяй.

Ірына ГУБЕРНАЯ, студэнтка гр. Р-43 гісторыка-філалагічнага факультэта.

БІБЛІЯТЭКА ГДУ ПРАПАЊЕ

азнаёміцца з навінкамі навуковай літаратуры: БІРКОУ В. В., КАНТЭРЭ В. М. Аптымізацыя перыядычных працэсаў мікрабіялагічнага сінтэзу. — М., Наука, 1985, 292 с. Маанаграфія ўяўляе сабой абагульненне шырокага кола пытанняў, звязанага з аптымізацыяй перыядычнага працэсу мікрабіялагічнага сінтэзу. У кнізе разгледжаны ўстаноўкі для кінетычных эксперыментаў па вывучэнню мікрабіялагічных працэсаў. У рабоце ўпершыню сістэматызаваны тэхналагічныя прыпынкі выкарыстання кіруючых ЭВМ у працэсах ферментацыі. Кніга разлічана на мікрабіялагаў, біятэхнолагаў і спецыялістаў складаных спецыяльнасцяў, звязаных з пытаннямі распрацоўкі і ўдасканалвання працэсу мікрабіялагічнага сінтэзу.

Магутныя паўправадніковыя прыборы: дыёды. Даведнік (В. А. Бардзін і інш.). — М., Радио и связь, 1985, 400 с. Даведнік адрасаваны спецыялістам, якія займаюцца распрацоўкай, рамонтам і эксплуатацыяй радыёэлектроннай апаратуры. КАЦ В. М. і інш. Аптычны сінтэз прымасаванай СВЧ з Т-хвалі. — М., Радио и связь, 1984, 288 с.

У кнізе абагульнены вынікі даследаванняў структуры прымасаванай СВЧ. Дадзены рашэнні задач, апісаны вынікі эксперыментальнага даследавання шырокага класа прымасаванай (фільтраў, трансфарматараў і г. д.).

Н. ГУРЭВІЧ, загадчыца даведніцка-бібліяграфічнага аддзела бібліятэкі ГДУ.

ЗАПРАШАЕМ НА НАВАГОДНІ БАЛЬ

28-га снежня ў актавай зале ўпершыню для выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта арганізуюцца Навагодні святочны вечар. У яго праграме — навагоднія атрацыйны, мультаніміт, разнастайныя конкурсы, гульні, танцы. Гасцей будзьце вітаць Дзед Мароз і Снягурка.

Пачатак вечара — у 19 гадзін.

ПРАФКОМ.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта смуткуюць з выпадку раптоўнай смерці вэтэрана Вялікай Айчыннай вайны і працы, члена КПСС майстра вучэбных майстэрняў БАГ-ДАНАВА Івана Еўдакімавіча і выказаць сваё спачуванне сям'і і родным памёршага.

Супрацоўнікі інфармацыйна-вылічальнага цэнтэра універсітэта выказваюць глыбокае спачуванне інжынеру-матэматыку ПАРАМОНАВА І. І. Паўлюкавіча з выпадку напатаўнага яе гора — смерці ВАЦЫКІ.

(Наш кар.).

ЗВОНКАЯ ПЕСНЯ І ТАНЕЦ АГНІСТЫ

У нядзелю, 15 снежня, у актавай зале адбыўся конкурс эстраднай песні і танца, у якім прынялі ўдзел студэнты большасці факультэтаў.

З нецярплівацю чакалі гледачы вынікаў конкурсу, якое падвяло журы ў саставе старэйшай прафкома студэнтаў Н. І. Колтышвай, дырэктара клуба мастацкай самадзейнасці ГДУ А. В. Лыжнікова, нам. сакратара камітэта ЛКСМБ ГДУ В. А. Сцяпуры, балетмайстра Палаца культуры ВА «Гомсельмаш» Т. І. Выхужанінай.

Першае месца ў конкурсе эстраднай песні прысуджана студэнткам матэматычнага факультэта С. Касаевай і Л. Міхаленка. Яны выканалі песню «Навагодняя», напісаную адной з дзячэц — С. Касаевай.

Арыгінальным было выступленне студэнткі гісторыка-філалагічнага факультэта Алегі Скрыпкіна. За выканання ім «Джызавыя разважанні» журы прысудзіла яму другое месца.

Песня «Джызы», якую праспяваў І. Кузьміна і Т. Парэмская з фізічнага факультэта, таксама прызнана лепшай. Яе выканаўцы занялі трэцяе месца.

Вясёлы і гарэзлівы танец «Рабізоны» ў выкананні А. Напусцінай (матфак) і Т. Рыбаквай (факультэт фізвыхавання) прызнаны лепшым у конкурсе танцаў.

На другім месцы — І. Асламава, студэнтка фізічнага факультэта, якая выканала танец «Музычныя фантазіі». У лік пераможцаў увайшла таксама В. Галавіна з эканамічнага і В. Антоненка з гісторыка-філалагічнага факультэта за танец «Гэты стары, новы рок-н-рол».

Пераможцы конкурсу ўзнагароджаны граматамі. Іх уда-

стоены таксама А. Шавардзі, Ю. Капоца, І. Кузьміна (фізічны факультэт) за выкананне раманса «Ноч светлая» і А. Марэніна, С. Паспелаў (гістфл) за песню «Прываротная трава».

Граматы атрымалі і лепшыя выканаўцы эстраднага танца А. Напусцінай (матфак), І. Панькова (эканамічны факультэт) і А. Семянчук (фізічны факультэт).

Конкурс прайшоў на высокім узроўні. Спадзяемся, што і ў далейшым на ўніверсітэце будзе шмат добрых танцоўраў і спевакоў, і іх выступленні парадуюць нас, гледачоў. **І. НЕШЫК,** студэнтка гр. Т-43 эканамічнага факультэта.

СПОРТ

Новыя іменны

ПЕРААДОЛЕЦЬ СЯБЕ

Так называецца кніга нашага праслаўленага цяжкаатлета, неаднаразовага рэкардсмена і чэмпіёна свету і Алімпійскіх гульняў Юрыя Власава. Гэтыя словы — назва новай кнігі студэнта гісторыка-філалагічнага факультэта Ігара Варонія. Для яго легендарны шпартыст — прыклад і ў жыцці, і ў спорце.

У г. Рэчыца жыў нічым звышне не прыкметны хлопчык. Хадзіў у школу, як і ўсе ровеснікі, захапіўся футболам. Магчыма, быў крыху больш сабраным за сваіх аднакласнікаў. Вучобу сумішчаў з трэнерунамі на барачэбе. Да заканчэння школы ў гэтым відзе спорту выканаў нарматыў першага разрада.

Экзамен на сталасць грамадзянска і фізічную Ігар Варонія трымаў у паветрана-дэсантных войсках, калі быў прызваны на службу ў рады Савецкай Арміі. Вось дзе сапраўды спатрабілася спартыўнае загартоўка, умненне яр-

песць, упарта ісці да пастаўленай мэты. Ігар быў неаднаразовым чэмпіёнам прышынстваў часці і вайсковага злучэння па барачэбе. У час армейскай службы ён ўпершыню пазнаёміўся з ігравым спортам, вельмі папулярным сярод воінаў і асабліва — дэсантнікаў.

Ужо на працягу пяці гадоў І. Варонія аддае свой адпачынак ігравому спорту. «Накачка сілы, як і рэльефная мускулатура, для мяне не самамэта. Гэта — захваленне, магчымаць стварэнне неабходных душэўных ўзд. Гэта — стварэнне «запасу трываласці» арганізма. Мне падабаецца быць тварцом сілы, планаваць нагрукі, адчуваць «работу» кожнай мышцы, яе водгук. Дзякуючы спорту, я вывучыў свой арганізм і ўважліва да яго адношуся. Спорт прывучыў таксама дакладна планаваць рабочы дзень, эканоміць літаральна кожную хвіліну», — гаворыць Ігар.

Цяпер І. Варонія — студэнт чацвёртага курса, будучы гісторык. Займаецца спортам штодзённа па 3—4 гадзіны. Трэнерунамі зусім не перакаджаюць яму ў вучобе; займаецца «да добра» і «выдатна». З'яўляецца фізоргам групы, членам прафсаюзага бюро

факультэта, актыўным удзельнікам працоўных семестраў. Дарэчы, Ігар працягвае трэнеруна і ў будаўніцтве, чым у свой час вельмі здзіўіў таварышаў. Цяпер ужо для ўсіх стала звыклым, калі ён, ад'язджаючы ў будаўніцтва, разам з руказцом бярэ два «дзвухудоўкі».

З наядуўнага часу ў Беларусі пачалося адраджэнне ігравага спорту. І да Ігара прыйшоў першы поспех. Сёлета ў верасні на розныгршы першынства Рэчыцы ён стаў абсалютным чэмпіёнам горада і ўпершыню выканаў нарматыў кандыдата ў майстры спорту. А праз месяц у г. Салігорску праходзіў і рэспубліканскі чэмпіянат па ігравому спорту, прысвечаны

100-гадоваму юбілею айчынай цяжкай атлетыкі. Упершыню ўдзельнічаючы ў такіх прадстаўнічых спаборніцтвах, дзе за вышэйшыя ўзнагароды змагаліся 42 асмі з усіх абласцей Беларусі, Ігар аказаўся «на вышнім». Ва ўпартай канкурэнцыі сапернікаў ён заваяваў тры ўзнагароды: «золата» за рывок і суму двухбор'я і «бронзу» за штуршок. Такім чынам, І. Варонія стаў першым чэмпіёнам рэспублікі ў вагавай катэгорыі да 70 кг.

Хоцачца верыць, што ў добрага пачатка будзе выдатны працяг.

В. ЗАЛАТАРЭНКА, малодшы навуковы супрацоўнік НДС ГДУ.

МАСАВА, ЦІКАВА

Ва ўніверсітэце многае робіцца па ажыццяўленню пастановы ЦК КПСС, накіраванай на палепшэнне выкарыстання клубных устаноў і спартыўных збудаванняў. Цэлы дзень у мінулую нядзелю былі заняты спартыўная зала і цтр вучэбнага корпусу № 1. Тут праводзіліся спаборніцтвы жыхароў інтэрнатаў па настольнаму тэ-

нісу, шахматах, кулявой стральбе. Найбольшую цікавасць выклікалі паяднікі аматараў маленькай ракеткі. Пераможцай стала кандыдат у майстры спорту студэнтка эканамічнага факультэта Л. Сяліцкая, якая абараняла гонар інтэрната № 4. Адняк у камандным за-

ліку перамаглі студэнты, якія жывуць у інтэрнаце № 1.

У выхадны дзень праходзілі спаборніцтвы груп «Здароўе». Як заўсёды, шмат гледачоў сабралася каля валеябольнай пляцоўкі. Сустракаліся каманды выкладчыкаў. Адно з іх узначальваў прафесар А. С.

Калугін. Агульны вынік — добры зарад бадзёрсці.

Прысутныя ў зале з захваленнем сячалі за матчам на міні-футболу. На полі сустраляліся каманды выкладчыкаў і супрацоўнікаў матэматычнага і біялагічнага факультэтаў. Ва ўпартай барачэбе перамаглі біялагі.